

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.4.4.2024

**Pani
Joanna Kopczyńska
Prezes
Państwowego Gospodarstwa Wodnego
Wody Polskie**

Państwowe Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie
ul. Żelazna 59a
00-848 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/089 – „Badanie sprawozdania finansowego Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej
w Dorzeczu Odry i Wisły”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie ¹ , Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 22, 31-109 Kraków ² .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Joanna Kopczyńska, Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie ³ .
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Działania w zakresie finansowania zadań Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły.2. Prawdopodobność wydatkowania środków Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły, weryfikacji dokumentów potwierdzających operacje finansowe oraz ujęcia ich w ewidencji księgowej.
Okres objęty kontrolą	Rok 2023, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeśli miały one wpływ na zakres objęty kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Magdalena Barzęc, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/48/2024 z dnia 21 marca 2024 r.

(akta kontroli: str. 1)

¹ Dalej także: PGW WP.

² Dalej: RZGW w Krakowie.

³ Od dnia 11 stycznia 2024 r., dalej: Prezes. Natomiast w okresie od dnia 31 sierpnia 2022 r. do dnia 10 stycznia 2024 r. Prezesem PGW WP był Pan Krzysztof Woś (w okresie od dnia 17 do dnia 30 sierpnia 2022 r. jako pełniący obowiązki Prezesa). Dyrektorem RZGW w Krakowie od dnia 24 lutego 2024 r. był Pan Wojciech Kozak. Natomiast w okresie od dnia 20 czerwca 2023 r. do 23 lutego 2024 r. Dyrektorem był Pan Radosław Radoń, a od dnia 12 kwietnia 2018 r. do dnia 19 czerwca 2023 r. Pani Małgorzata Sikora. Dyrektor RZGW w Krakowie nie jest kierownikiem jednostki kontrolowanej w rozumieniu art. 2a ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Podstawą pozytywnej oceny ogólnej były oceny cząstkowe, dotyczące obu obszarów, które zostały poddane kontroli. W szczególności RZGW w Krakowie właściwie realizował zadania związane z bieżącym zabezpieczeniem finansowania wydatków na Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły⁶. Prawidłowo wydatkowano również środki Projektu OPDOW, właściwie je rozliczono i ujęto w ewidencji księgowej, jak również w sprawozdaniu finansowym tego Projektu. Poddane kontroli zamówienie publiczne zostało udzielone zgodnie z procedurami Banku Światowego.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że w 2023 r. pomimo podejmowanych przez RZGW w Krakowie działań w zakresie zapewnienia terminowego finansowania zadań Projektu OPDOW, w wyniku kontroli stwierdzono dwa przypadki zapłaty należności na kwotę 5 123 396,19 PLN po upływie terminu płatności. Nieterminowe regulowanie zobowiązań może w przyszłości generować m.in. roszczenia wykonawców z tego tytułu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania w zakresie finansowania zadań Projektu OPDOW

W ramach Projektu OPDOW, RZGW w Krakowie odpowiadał za realizację inwestycji zaplanowanych w komponencie 3 – „Ochrona przed powodzią w zlewni Górnej Wisły”⁸, w tym w podkomponentach: 3A – „Ochrona przed powodzią Krakowa i Wieliczki”⁹, 3B – „Ochrona przed powodzią Sandomierza i Tarnobrzegu”¹⁰ oraz 3D – „Bierna i czynna ochrona w zlewni Sanu”¹¹.

Podkomponent 3A obejmował następujące zadania inwestycyjne:

- 3A.1/1 – „Rozbudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Wisły w Krakowie” – Odcinek 1, Odcinek 2¹²;
- 3A.1/2 – „Rozbudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Wisły w Krakowie” – Odcinek 3¹³;
- 3A.2: 3A.2/1, 3A.2/2, 3A.2/3 i 3A.2/4 – „Zwiększenie zabezpieczenia powodziowego w dolinie rzeki Serafy” – odpowiednio zbiorniki Malinówka 1, Malinówka 2, Malinówka 3 i Serafa 2¹⁴;

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: Projekt OPDOW.

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Dalej: komponent 3.

⁹ Dalej: podkomponent 3A.

¹⁰ Dalej: podkomponent 3B.

¹¹ Dalej: podkomponent 3D.

¹² Dalej: zadanie 3A.1/1 lub kontrakt 3A.1/1.

¹³ Dalej: zadanie 3A.1/2 lub kontrakt 3A.1/2.

¹⁴ Dalej: zadanie 3A.2/1, 3A.2/2, 3A.2/3, 3A.2/4 lub kontrakt 3A.2/1, 3A.2/2, 3A.2/3, 3A.2/4.

- 3A.3 – „Odcinek 4 – prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko”¹⁵;
- 3A.4 – „Rozbudowa odcinka prawego wału poniżej stopnia Dąbie wraz z budową wrót przeciwpowodziowych w rejonie stoczni remontowej”¹⁶;
- 3A.5 – „Budowa wrót przeciwpowodziowych w ciągu lewego wału przeciwpowodziowego w rejonie ujęć wody dla Huty im. Sendzimira w Krakowie”¹⁷;
- 3A.6 – „Budowa stanowiska pompowego dla pomp mobilnych dla odwodnienia Kompleksu Lesisko”¹⁸.

Podkomponent 3B obejmował następujące zadania inwestycyjne:

- 3B.1 – „Ochrona przeciwpowodziowa Sandomierza”¹⁹;
- 3B.1/1 – „Ochrona przeciwpowodziowa Sandomierza – dokończenie zadań 3 i 4”²⁰.

Natomiast podkomponent 3D obejmował następujące zadania inwestycyjne:

- 3D.2/1 – „Budowa prawego wału rzeki Biała w mieście Tarnów”²¹;
- 3D.2/2 – „Rozbudowa lewego i prawego wału rzeki Biała w gminie Tarnów w mieście Tarnów”²².

Na realizację ww. zadań inwestycyjnych w ramach Projektu OPDOW RZGW w Krakowie zawarł następujące kontrakty:

- 3A.1/1 – w dniu 19 stycznia 2021 r. na kwotę 67 182 537,43 PLN²³. Zakończenie robót budowlanych planowane było na dzień 27 grudnia 2022 r.²⁴ Zaawansowanie finansowe²⁵ i rzeczowe kontraktu według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. kształtowało się odpowiednio na poziomie 95,81% i 100,0% i według stanu na dzień 29 lutego 2024 r. odpowiednio 95,85% i 100,0%. Wykonawca dotrzymał terminów wynikających z zawartej umowy. Realizacja zadania została zakończona z dniem 27 grudnia 2022 r. Świadectwo przejęcia uzyskano w dniu 8 lutego 2023 r., ostatnie decyzje o pozwoleniu na użytkowanie w dniu 26 września 2023 r., a świadectwo wykonania w dniu 24 stycznia 2024 r.;
- 3A.1/2 – w dniu 19 stycznia 2021 r. na kwotę 53 032 058,61 PLN²⁶. Zakończenie robót budowlanych planowane było na dzień 1 września 2023 r.²⁷ Zaawansowanie finansowe i rzeczowe kontraktu według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. kształtowało się odpowiednio na poziomie 90,79% i 100,0%, natomiast według stanu na dzień 29 lutego 2024 r. – odpowiednio: 90,97% i 100,0%. Roboty budowlane zostały zakończone z dniem 1 września 2023 r. Wniosek o wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie złożono w dniu 29 listopada 2023 r., a następnie uzupełniony w dniu 26 lutego 2024 r. Świadectwo przejęcia uzyskano w dniu 18 grudnia 2023 r.;

¹⁵ Dalej: zadanie 3A.3 lub kontrakt 3A.3.

¹⁶ Dalej: zadanie 3A.4 lub kontrakt 3A.4.

¹⁷ Dalej: zadanie 3A.5 lub kontrakt 3A.5.

¹⁸ Dalej: zadanie 3A.6 lub kontrakt 3A.6.

¹⁹ Dalej: zadanie 3B.1 lub kontrakt 3B.1.

²⁰ Dalej: zadanie 3B.1/1 lub kontrakt 3B.1/1.

²¹ Dalej: zadanie 3D.2/1 lub kontrakt 3D.2/1.

²² Dalej: zadanie 3D.2/2 lub kontrakt 3D.2/2.

²³ Kwota kontraktu z uwzględnieniem aneksu nr 2 z dnia 24 sierpnia 2022 r.

²⁴ Tj. 680 dni od daty przekazania placu budowy. Wyżej wymienionym aneksem nr 2 przesunięto termin zakończenia robót budowlanych na dzień 27 grudnia 2022 r.

²⁵ Zaawansowanie finansowe przedstawiono na podstawie zapłaconych faktur w przypadku wszystkich kontraktów.

²⁶ Kwota kontraktu z uwzględnieniem aneksu nr 4 z dnia 17 lipca 2023 r.

²⁷ Tj. 928 dni od daty przekazania placu budowy. Z uwzględnieniem aneksu nr 4. W wyniku zawarcia aneksu nr 4 z dnia 17 lipca 2023 r. przedłużono termin zakończenia robót budowlanych o kolejne 66 dni.

- 3A.2/1 – w dniu 5 sierpnia 2021 r. na kwotę 14 673 762,45 PLN²⁸. Zakończenie robót budowlanych planowane było na dzień 27 września 2023 r.²⁹ Zaawansowanie finansowe i rzeczowe kontraktu według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. kształtowało się na poziomie odpowiednio 94,84%³⁰ i 100,0% i według stanu na 29 lutego 2024 r. nie uległo zmianie. Wykonawca dotrzymał terminów zawartej umowy. Wniosek o wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie został złożony w dniu 28 listopada 2023 r., a następnie uzupełniony w dniu 6 marca 2024 r. Protokół odbioru podpisano w dniu 18 grudnia 2023 r.;
- 3A.2/2 – w dniu 5 sierpnia 2021 r. na kwotę 8 315 832,14 zł PLN³¹. Zakończenie robót budowlanych planowane było na dzień 27 września 2023 r.³² Zaawansowanie finansowe i rzeczowe kontraktu według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. kształtowało się na poziomie odpowiednio 94,84%³³ i 100,0%, według stanu na dzień 29 lutego 2024 r. nie uległo zmianie. Wykonawca dotrzymał terminów wynikających z zawartej umowy. Wniosek o wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie został złożony w dniu 30 listopada 2023 r., a następnie uzupełniony w dniu 6 marca 2024 r. Protokół odbioru podpisano w dniu 18 grudnia 2023 r.;
- 3A.2/3 – w dniu 11 lutego 2022 r. na kwotę 10 517 868,94 PLN. Termin zakończenia robót budowlanych określony został na dzień 8 sierpnia 2023 r.³⁴ W dniu 24 listopada 2022 r. RZGW w Krakowie odstąpił od umowy (przy poziomie wykonania ok. 2%) z winy wykonawcy z uwagi m.in. na odmowę realizacji zobowiązań umownych polegających na przerwaniu wykonywania prac budowlanych i braku realizacji robót. Natomiast w dniu 14 listopada 2022 r. wykonawca przedłożył pismo o odstąpieniu od umowy z uwagi na wystąpienie siły wyższej³⁵. W dniu 29 listopada 2022 r. wykonawca zwrócił otrzymaną zaliczkę w wysokości 1 051 786,89 PLN. Dodatkowo tytułem zapłaty kary umownej w wysokości 1 051 786,89 PLN, RZGW w Krakowie wystawiło notę obciążeniową na rzecz wykonawcy. Przedmiotowa nota została zwrócona w dniu 15 grudnia 2022 r. jako niezasadna i tym samym wykonawca odmówił jej zapłaty. W celu zaspokojenia należności z tytułu wymagalnej kary umownej wraz z odsetkami dokonano potrącenia należności z wystawionych przez wykonawcę faktur, w tym również w ramach kontraktu 3A.3. Tym samym RZGW w Krakowie odzyskał od wykonawcy całość kwoty wraz z odsetkami z tytułu kar umownych;
- 3A.2/3.1 – w dniu 18 grudnia 2023 r. na kwotę 15 310 388,69 PLN. Zakończenie robót budowlanych zostało zaplanowane na dzień 19 marca 2025 r., tj. 420 dni od daty przekazania terenu budowy. Rzeczywiste zaawansowanie finansowe na podstawie zapłaconych faktur na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiło 7,18%³⁶, a zaawansowanie rzeczowe 0,0% i według stanu na 29 lutego 2024 r. nie uległy zmianie;

²⁸ Kwota kontraktu z uwzględnieniem aneksu nr 12 z dnia 18 grudnia 2023 r. W dniu 18 grudnia 2023 r. podpisano aneks nr 11 oraz aneks nr 12 – wartość kontraktu uległa zmniejszeniu z kwoty 22 377 782,06 PLN do kwoty 14 673 762,45 PLN.

²⁹ Tj. 735 dni od daty przekazania placu budowy. Z uwzględnieniem aneksu nr 6. W dniu 29 maja 2023 r. zawarto aneks nr 6 do kontraktu przedłużający termin zakończenia robót o 119 dni.

³⁰ W stosunku do wartości kontraktu na dzień 31 grudnia 2022 r. w wysokości 13 967 272,72 PLN, tj. przed zawarciem aneksu nr 7 zwiększającego jego wartość.

³¹ Wartość kontraktu uwzględnia aneks nr 11 z dnia 18 grudnia 2023 r. i aneks nr 12 z dnia 18 grudnia 2023 r.

³² Tj. 735 dni od daty przekazania placu budowy. Aneks nr 8 z dnia 29 maja 2023 r. wydłużono czas na ukończenia o 181 dni.

³³ W stosunku do wartości kontraktu na dzień 31 grudnia 2022 r. w wysokości 6 978 318,55 PLN, tj. przed zawarciem aneksu nr 7 zwiększającego jego wartość.

³⁴ Tj. 370 dni od daty przekazania placu budowy.

³⁵ Tj. zbrojnej agresji na Ukrainę.

³⁶ Zaawansowanie obejmuje kwotę wypłaconej zaliczki w wysokości 1 000 000,00 PLN.

- 3A.2/4 – w dniu 27 października 2021 r. na kwotę 7 801 381,17 PLN³⁷. Zakończenie robót budowlanych planowane było na dzień 15 listopada 2023 r.³⁸ Zaawansowanie finansowe i rzeczowe kontraktu według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiło odpowiednio 87,70% i 100,0%, natomiast według stanu na dzień 29 lutego 2024 r. – odpowiednio: 88,81% i 100,0%. Wykonawca dotrzymał terminów wynikających z zawartej umowy. Wniosek o uzyskanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie został złożony w dniu 21 grudnia 2023 r., a następnie uzupełniony w dniu 11 marca 2024 r.;
- 3A.3 – w dniu 21 stycznia 2020 r. na kwotę 23 555 112,30 PLN³⁹. Zakończenie robót budowlanych planowane było na dzień 15 września 2022 r.⁴⁰ Zaawansowanie finansowe i rzeczowe kontraktu, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. i dzień 29 lutego 2024 r. wynosiło odpowiednio: 96,37% i 100,0%. Wykonawca dotrzymał terminów wynikających z zawartej umowy. Roboty budowlane zostały zakończone, uzyskano ostateczną decyzję o pozwoleniu na użytkowanie w dniu 1 lutego 2023 r.;
- 3A.4 – w dniu 5 sierpnia 2021 r. na kwotę 35 323 168,61 PLN⁴¹. Zakończenie robót budowlanych planowane było na dzień 4 października 2023 r.⁴² Zaawansowanie finansowe i rzeczowe kontraktu, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiło odpowiednio: 89,12% i 100,0% i według stanu na 29 lutego 2024 r. nie uległo zmianie. Wykonawca dotrzymał terminów wynikających z zawartej umowy. Zasadnicze roboty budowlane zostały zakończone. Wniosek o uzyskanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie został złożony w dniu 22 grudnia 2023 r., a następnie uzupełniony w dniu 15 marca 2024 r. Protokół odbioru podpisano w dniu 14 lutego 2024 r.;
- 3A.5 – w dniu 27 stycznia 2022 r. na kwotę 36 589 276,30 PLN⁴³. Zakończenie robót budowlanych planowane było na dzień 22 września 2023 r.⁴⁴ Zaawansowanie finansowe i rzeczowe tego zadania, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiło odpowiednio: 99,85% i 100,0% i według stanu na 29 lutego 2024 r. nie uległo zmianie. Wykonawca dotrzymał terminów wynikających z zawartej umowy. Wniosek o uzyskanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie został złożony w dniu 28 listopada 2023 r., a następnie uzupełniony w dniu 10 stycznia 2024 r. Protokół odbioru podpisano w dniu 19 grudnia 2023 r.;
- 3A.6 – w dniu 28 stycznia 2022 r. na kwotę 6 803 047,87 PLN⁴⁵. Zakończenie robót budowlanych planowane było na dzień 31 stycznia 2023 r.⁴⁶ Zaawansowanie finansowe i rzeczowe tego zadania, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiło odpowiednio: 99,03% i 100,0% i według stanu na dzień 29 lutego 2023 r. nie uległo zmianie. Roboty budowlane zostały zakończone, wykonawca dotrzymał terminów wynikających z zawartej umowy. Uzyskano ostateczną decyzję

³⁷ Kwota kontraktu z uwzględnieniem aneksu nr 8 zawartego w dniu 13 grudnia 2023 r. Wartość kontraktu uległa zwiększeniu po podpisaniu w dniu 2 lutego 2024 r. aneksu nr 9 oraz w dniu 15 lutego 2024 r. aneksu nr 10 do kwoty 8 102 174,49 PLN.

³⁸ Tj. 645 dni od daty przekazania placu budowy. W dniu 13 grudnia 2023 r. zawarto aneks nr 8, którym wydłużono termin zakończenia robót o 168 dni.

³⁹ Kwota kontraktu z uwzględnieniem aneksu nr 8 z dnia 12 października 2022 r.

⁴⁰ Tj. 962 dni od daty przekazania terenu budowy. W dniu 13 maja 2022 r. zawarty został aneks nr 6, którym wydłużono termin zakończenia robót o 122 dni.

⁴¹ Kwota kontraktu z uwzględnieniem aneksu nr 9 z dnia 1 lutego 2024 r. oraz aneksu nr 10 z dnia 2 lutego 2024 r. wzrosła do 35 816 886,66 PLN.

⁴² Tj. 685 dni od daty przekazania terenu budowy. W dniu 11 sierpnia 2023 r. zawarty został aneks nr 3, którym wydłużono termin zakończenia robót o 65 dni.

⁴³ Kwota kontraktu z uwzględnieniem aneksu nr 5 z dnia 19 grudnia 2023 r.

⁴⁴ Tj. 593 dni od daty przekazania terenu budowy. Aneks nr 3 z dnia 3 sierpnia 2023 r. wydłużono termin zakończenia robót o 157 dni.

⁴⁵ Kwota kontraktu z uwzględnieniem aneksu nr 3 z dnia 17 lipca 2023 r.

⁴⁶ Tj. 335 dni od daty przekazania terenu budowy.

o pozwoleniu na użytkowanie w dniu 16 czerwca 2023 r. Protokół odbioru podpisano w dniu 28 lipca 2023 r.;

- 3B.¹⁴⁷ – w dniu 8 sierpnia 2017 r., na kwotę 83 348 716,35 PLN. Zaawansowanie finansowe i rzeczowe kontraktu, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiło odpowiednio: 97,20% i 100,0%, a według stanu na dzień 29 lutego 2024 r. odpowiednio 87,60% i 100%. Zakończono zasadniczy zakres robót dla zadań 1, 2, 5 i 6. Protokół odbioru podpisano w dniu 9 lutego 2023 r. Po okresie zgłaszania wad, przeprowadzono przeglądy i próby ostateczne, które zakończyły się wydaniem świadectwa wykonania w dniu 1 marca 2023 r.

Z dniem 14 listopada 2019 r., z uwagi na nienależyte wykonywanie przez Energopol-Szczecin S.A. zobowiązań kontraktowych⁴⁸, RZGW w Krakowie odstąpił od kontraktu 3B.1 w zakresie obejmującym zadania 3 i 4, realizowane przez ten podmiot⁴⁹.

Postanowieniem z dnia 9 marca 2020 r., Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, XII Wydział Gospodarczy, ogłosił upadłość dłużnika Energopol-Szczecin S.A. Według stanu na dzień 28 kwietnia 2023 r. postępowanie upadłościowe było w toku. W ramach tego postępowania PGW WP zgłosiło swoje wierzytelności⁵⁰ wraz z oświadczeniem o potrąceniu.

W dniu 28 stycznia 2020 r. zawarte zostało porozumienie pomiędzy RZGW w Krakowie a firmą Melbud S.A. na dokończenie robót budowlanych na wskazanych zadaniach 3 i 4, w ramach kontraktu 3B.1/1;

- 3B.1/1 – w dniu 29 stycznia 2020 r. na kwotę 111 325 018,02 PLN. Zakończenie robót budowlanych planowane było na dzień 31 grudnia 2023 r.⁵¹ Zaawansowanie finansowe i rzeczowe kontraktu, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiło odpowiednio: 98,35% i 100,0% i według stanu na dzień 29 lutego 2024 r. nie uległo zmianie. Wykonawca dotrzymał terminów wynikających z zawartej umowy. Protokół odbioru podpisano w dniu 31 grudnia 2023 r., a świadectwo wykonania wydano w dniu 26 stycznia 2024 r.;
- 3D.2/1 – w dniu 10 września 2020 r. na kwotę 8 427 471,08 PLN⁵². Zakończenie robót budowlanych planowane było na dzień 17 marca 2022 r.⁵³ Zaawansowanie finansowe i rzeczowe tego zadania, według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiło odpowiednio 99,64% i 100% i według stanu na dzień 29 lutego 2024 r. nie uległo zmianie. Wykonawca dotrzymał terminów wynikających z zawartej umowy. W dniu 13 października 2022 r. wydana została decyzja o pozwoleniu na użytkowanie, a w dniu 14 października 2022 r. dokonano odbioru końcowego zadania;
- 3D.2/2 – w dniu 29 czerwca 2021 r. na kwotę 59 110 839,77 PLN⁵⁴. Zakończenie robót budowlanych planowane było na dzień 16 października 2023 r.⁵⁵ Zaawansowanie finansowe i rzeczowe tego zadania, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiło odpowiednio: 89,42% i 100,0% i według stanu na dzień 29 lutego 2024 r. nie uległo zmianie. Wykonawca dotrzymał terminów wynikających z zawartej umowy. W dniu 29 listopada 2023 r. złożono wniosek

⁴⁷ Kontrakt pierwotnie obejmował sześć zadań. Wartość kontraktu nie obejmuje zadań 3 i 4.

⁴⁸ W dniu 30 października 2019 r. Bank Światowy wydał zgodę dla wniosku o odstąpienie od kontraktu 3B.1.

⁴⁹ Zadanie 3B.1 realizowane było od dnia 8 sierpnia 2017 r.

⁵⁰ Przy uwzględnieniu wszystkich kontraktów, które firma ta realizowała dla PGW WP.

⁵¹ Tj. 1067 dni od daty przekazania terenu budowy. W dniu 21 października 2022 r. aneksem nr 3 wydłużono czas na ukończenie odcinków 1 i 2 (zadanie 3) o 122 dni. Czas ukończenia odcinka nr 3 (zadanie 4) nie uległ zmianie.

⁵² Kwota kontraktu z uwzględnieniem aneksu nr 5 z dnia 26 września 2022 r.

⁵³ Tj. 512 dni od daty przekazania terenu budowy.

⁵⁴ Kwota kontraktu z uwzględnieniem aneksu nr 11 z dnia 7 listopada 2023 r.

⁵⁵ Tj. 816 dni od daty przekazania terenu budowy. W dniu 7 czerwca 2023 r. zawarto aneks nr 8, którym wydłużono termin zakończenia robót o 131 dni.

o wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, a następnie uzupełniono w dniu 10 stycznia 2024 r.;

- 5.7.2 – w dniu 31 marca 2023 r. na kwotę 15 346 537,80 PLN. Zakończenie kontraktu planowane było na 31 maja 2024 r. Zaawansowanie finansowe i rzeczowe według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. i dzień 29 lutego 2024 r. wynosiło odpowiednio 31,36% i 31,36%.

Ponadto w ramach komponentu 5A – „Zarządzanie Projektem i opracowanie dalszych studiów”⁵⁶, na zadanie 5.2 – „Nadzór projektowo-konstrukcyjny. Zarządzanie Projektem, pomoc techniczna oraz wsparcie jednostek wdrażania projektu w zakresie wdrażania Projektu ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry i Wisły”⁵⁷, w dniach 20 lipca 2017 r.⁵⁸ oraz 19 lipca 2017 r.⁵⁹ zawarto kontrakty z Konsultantem Wsparcia Technicznego⁶⁰ na łączną kwotę odpowiednio 59 588 308,33 PLN⁶¹ i 25 952 897,25 PLN⁶². Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. zaawansowanie finansowe i czasowe realizacji przedmiotowych kontraktów wynosiło odpowiednio, w przypadku kontraktu zawartego w dniu 20 lipca 2017 r. – 61,73% i 69,70%, a w przypadku kontraktu zawartego w dniu 19 lipca 2017 r. – 98,08% i 101,32%. Natomiast na dzień 29 lutego 2024 r. zaawansowanie to przedstawiało się następująco: w przypadku kontraktu zawartego w dniu 20 lipca 2017 r. – 61,73% i 74,88%, a w przypadku kontraktu zawartego w dniu 19 lipca 2017 r. – 98,08% i 95,00%.

(akta kontroli: str. 24-53)

1.1. Plan wydatków oraz zaawansowanie finansowe zadań Projektu OPDOW

Opis stanu
faktycznego

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r., koszty realizacji zadań przypisanych w ramach Projektu OPDOW do realizacji przez RZGW w Krakowie, planowane były na kwotę 169 370 536,00 EUR⁶³, co stanowiło równowartość 704 581 429,70 PLN⁶⁴.

Do dnia 31 grudnia 2023 r. RZGW w Krakowie na realizację ww. zadań wydatkował środki w kwocie ogółem 621 113 002,46 PLN, tj. 88,15% środków przewidzianych do wykorzystania.

(akta kontroli: str. 19-53, 56-109)

W 2023 r. koszty realizacji zadań w ramach Projektu OPDOW zamknęły się kwotą 143 506 799,83 PLN, z czego wydatkowano odpowiednio:

- na podkomponent 3A: 88 349 434,59 PLN,
- na podkomponent 3B: 17 099 620,24 PLN,
- na podkomponent 3D: 22 424 468,52 PLN,

⁵⁶ Dalej: komponent 5A.

⁵⁷ Dalej: zadanie 5.2 lub kontrakt 5.2.

⁵⁸ Kontrakt zawarty pierwotnie przez Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych. Z dniem 2 stycznia 2018 r. RZGW w Krakowie wstąpił w prawa i obowiązki z niego wynikające na podstawie art. 534 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478, ze zm.), dalej: Prawo wodne.

⁵⁹ Kontrakt zawarty pierwotnie przez Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych. Z dniem 2 stycznia 2018 r. RZGW w Krakowie wstąpił w prawa i obowiązki z niego wynikające na podstawie art. 534 ust. 1 pkt 3 Prawa wodnego.

⁶⁰ Dalej: KWT.

⁶¹ Z uwzględnieniem aneksu nr 10 z dnia 1 grudnia 2023 r., którym wydłużono termin zakończenia kontraktu i zwiększono kwotę kontraktu.

⁶² Z uwzględnieniem aneksu nr 8 z dnia 20 kwietnia 2023 r., którym wydłużono termin zakończenia kontraktu i zwiększono kwotę kontraktu. Według stanu na dzień 28 lutego 2024 r. procedowano aneks nr 9 zwiększy wartość kontraktu do kwoty 26 794 917,51 PLN.

⁶³ Według Procurement Plan z dnia 31 maja 2023 r. Procurement Plan, dalej: PP.

⁶⁴ Według kursu 1 EUR = 4,16 PLN przyjętego do przeliczeń w Projekcie OPDOW.

- na podkomponent 4B: 844 253,73 PLN,
- na podkomponent 5: 14 789 022,75 PLN.

(akta kontroli: str. 19-53)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. roszczenia RZGW w Krakowie w związku z realizacją zadań Projektu OPDOW wyniosły 2 765 625,68 PLN, z czego 188 684,45 PLN dotyczyło zaległości płatniczych wobec usługodawców i podwykonawców robót. Natomiast roszczenia wykonawców tych zadań stanowiły kwotę 1 818 969,38 PLN.

(akta kontroli: str. 2-19)

W związku z odstąpieniem z dniem 14 listopada 2019 r. od kontraktu 3B.1 w zakresie dotyczącym niewykonanej części zadań 3 i 4 oraz niewywiązaniem się wykonawcy z obowiązku zwrotu nierozliczonej części pobranej, zgodnie z kontraktem, zaliczki na cele mobilizacji w kwocie 15 635 479,99 PLN, RZGW w Krakowie w dniu 27 stycznia 2020 r. wystąpił do gwaranta z żądaniem wypłaty z „Gwarancji Zwrotu Zaliczki”⁶⁵ kwoty w wysokości 12 821 844,18 PLN⁶⁶. Środki te zostały wypłacone, a następnie zwrócone na rachunek Ministerstwa Finansów.

W dniu 18 marca 2020 r. RZGW w Krakowie wystąpił do gwaranta z żądaniem zapłaty pozostałej do spłaty kwoty zaliczki w wysokości 2 813 635,81 PLN (2 391 589,99 PLN środki NFOŚiGW oraz 422 045,82 PLN środki Banku Światowego). W związku z faktem niewypłacenia przez gwaranta żądanej kwoty, w dniu 8 października 2020 r. sprawa została skierowana na drogę postępowania sądowego i według stanu na dzień 28 lutego 2024 r. była w toku.

W dniu 15 grudnia 2021 r. RZGW w Krakowie zwrócił do NFOŚiGW kwotę 2 391 589,99 PLN z zaliczki wypłaconej w 2017 r. na mobilizację wykonawcy. Kwota ta sfinansowana została ze środków własnych PGW WP.

Niezależnie od powyższego NIK wskazuje, że do rozliczenia pozostaje część udzielonej wykonawcy zadania 3B.1 zaliczki w kwocie 422 045,82 PLN sfinansowanej ze środków Banku Światowego, która jest m.in. przedmiotem sporu sądowego z gwarantem jej zabezpieczenia. Według stanu na dzień 28 lutego 2024 r. postępowanie sądowe było w toku.

(akta kontroli: str. 2-19)

Ponadto, w dniu 27 kwietnia 2022 r. RZGW w Krakowie zwróciło się do gwaranta z żądaniem zapłaty kwoty 3 567 240,00 PLN z gwarancji ubezpieczeniowej płatnej na żądanie, stanowiącej zabezpieczenie należytego wykonania kontraktu 3B.1. Gwarant wypłacił środki z zabezpieczenia należytego wykonania, które zostały złożone na koncie depozytowym. W 2023 r. PGW WP, w porozumieniu z Ministerstwem Infrastruktury, rozdysponowało środki przedmiotowej gwarancji w kwocie:

⁶⁵ Dalej: gwarancja.

⁶⁶ Wykonawcy kontraktu 3B.1 wypłacono zaliczkę na cele mobilizacji w kwocie 17 650 797,00 PLN sfinansowaną ze środków Funduszu Spójności (dalej: FS) w wysokości 15 003 177 PLN (85%) oraz ze środków Banku Światowego w wysokości 2 647 620,00 PLN (15%). Przed wezwaniem do spłaty, RZGW w Krakowie zaliczyło część należnego wykonawcy wynagrodzenia na poczet spłaty wypłaconej zaliczki w łącznej kwocie 2 015 317,01 PLN, z gwarancji wypłacono kwotę 12 821 844,18 PLN, do rozliczenia pozostała kwota 2 813 635,81 PLN, w tym 2 391 589,99 PLN wypłaconych z FS, ze środków zaliczki pobranej przez wykonawcę na cele realizacji zadania 3B.1. W 2020 r. do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: NFOŚiGW) zwrócono środki w wysokości 10 898 567,55 PLN z gwarancji zabezpieczenia zaliczki. Do zwrotu pozostała kwota w wysokości 2 391 589,99 PLN ze środków NFOŚiGW oraz 422 045,82 PLN ze środków Banku Światowego. Środki w wysokości 2 813 635,81 PLN zabezpieczono formalnie z gwarancji należytego wykonania z innego kontraktu, realizowanego przez tę firmę – 1C.1 – „Budowa wałów przeciwpowodziowych oraz przebudowa kanału Czarny Kanał i Racza Struga” i zwrócono na rachunek dochodów budżetu państwa.

- 3 294 227,19 PLN na zrefinansowanie kosztów poniesionych przez RZGW w Krakowie na usługi KWT świadczone w okresie wydłużonej realizacji robót w od lipca 2019 r. do 31 sierpnia 2021 r.;
- 263 337,63 PLN na zrefinansowanie dodatkowych kosztów poniesionych przez RZGW w Krakowie na obsługę inwestycji przez pracowników w okresie wydłużonej realizacji robót od 1 stycznia 2021 do 31 sierpnia 2021 r.;
- 9 675,18 PLN przekazano na przychody PGW WP jako dochód incydentalny⁶⁷.

(akta kontroli: str. 2-19)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Finansowanie Projektu OPDOW, zapotrzebowanie na środki i ich uruchamianie

Opis stanu
faktycznego

W 2023 r. wydatki na realizację zadań Projektu OPDOW w wysokości 143 506 799,83 PLN, ostatecznie sfinansowano z następujących źródeł:

- kwotę 41 084 688,00 PLN – ze środków Banku Światowego,
- kwotę 56 051 464,00 PLN – ze środków kredytu Banku Rozwoju Rady Europy⁶⁸,
- kwotę 14 485 587,86 PLN – z FS,
- kwotę 31 854 834,53 PLN – ze środków towarzyszących z budżetu państwa,
- kwotę 30 225,44 PLN – ze środków własnych PGW WP.

(akta kontroli: str. 24-53)

W 2023 r. na realizację zadań Projektu OPDOW, RZGW w Krakowie zapotrzebował środki w wysokości 128 993 240,00 PLN⁶⁹, w tym środki finansowe z pożyczki Banku Światowego i BRRE w wysokości 97 136 152,00 PLN oraz środki z budżetu państwa towarzyszące kredytom w wysokości 31 857 088,00 PLN. Ostatecznie środki te zostały przyznane na podstawie umowy dotacji zawartej w dniu 5 kwietnia 2023 r. pomiędzy PGW WP a Ministerstwem Infrastruktury⁷⁰. Z ww. zapotrzebowanej kwoty RZGW w Krakowie nie wydatkował kwoty 2 253,47 PLN, na co składały się środki budżetu państwa towarzyszące kredytom.

(akta kontroli: str. 24-53)

W 2023 r. czas oczekiwania na wydanie decyzji uruchamiającej środki finansowe wynosił od 17 do 140 dni, licząc od dnia złożenia zapotrzebowania przez RZGW w Krakowie do PGW WP Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej⁷¹ Biura Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły⁷². Natomiast czas oczekiwania na otrzymanie tych środków (licząc od dnia wydania decyzji przez Ministra Finansów do dnia wpływu środków na rachunek RZGW w Krakowie), wynosił od 31 do 136 dni⁷³. Wskazane środki były dostępne od jednego do sześciu dni, licząc od dnia wpływu środków na rachunek KZGW.

(akta kontroli: str. 24-53)

⁶⁷ Wartość nierozliczonego przez wykonawcę złomu.

⁶⁸ Dalej: BRRE.

⁶⁹ Bez uwzględnienia środków z FS oraz środków własnych PGW WP.

⁷⁰ Dalej: umowa dotacji. Do przedmiotowej umowy dotacji zawarto trzy aneksy, tj. odpowiednio: aneks nr 1 z dnia 31 maja 2023 r., aneks nr 2 z dnia 23 sierpnia 2023 r., aneks nr 3 z dnia 28 września 2022 r. W 2023 r. realizacja zadań Projektu OPDOW finansowana była m.in. ze środków pochodzących z Banku Światowego i BRRE na podstawie ww. umowy dotacji.

⁷¹ Dalej także: KZGW

⁷² Dalej: BKP.

⁷³ Średnio 83 dni.

NIK wskazuje, że w 2023 r. na realizację zadań Projektu OPDOW, RZGW w Krakowie zaangażował środki własne w łącznej kwocie 28 522 295,43 PLN, pomimo że środki z Banku Światowego na finansowanie tego Projektu były zabezpieczone i dostępne od początku roku. Przyczyną tego stanu było ponownie (jak w latach ubiegłych) m.in. zawarcie stosownej umowy dotacji dopiero w dniu 5 kwietnia 2023 r., co wynikało z długotrwałego procesu uzgodnień pomiędzy jej stronami.

Ostatecznie środki własne PGW WP zostały zrefundowane środkami z umowy dotacji po upływie od jednego do 94 dni⁷⁴. W zaistniałej sytuacji, RZGW w Krakowie zmuszony był zaangażować przejściowo środki własne, aby przeciwdziałać naliczeniom przez kontrahentów odsetek za nieterminowe płatności zobowiązań.

(akta kontroli: str. 24-53)

Pomimo podejmowanych przez RZGW w Krakowie działań w zakresie zapewnienia prefinansowania wydatków Projektu OPDOW, do dnia zawarcia umowy dotacji wystąpiły dwa przypadki zapłaty należności na kwotę 5 123 396,19 PLN, ze środków własnych PGW WP po upływie terminu płatności od jednego do czterech dni⁷⁵. Przyczyną tego stanu był wpływ zapotrzebowanych z KZGW środków na rachunek RZGW w Krakowie, po terminie płatności faktur, o czym szerzej w obszarze 2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Wykonawcy nie obciążyli RZGW w Krakowie odsetkami z tego tytułu.

W 2023 r. RZGW w Krakowie nie został obciążony notami odsetkowymi za dokonanie nieterminowych płatności zobowiązań, niemniej NIK wskazuje, że wykonawcy, zgodnie z art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny⁷⁶, są uprawnieni do wystąpienia z roszczeniem z tego tytułu w okresie trzech lat. Ponadto brak terminowego regulowania zobowiązań może również wpłynąć na płynność finansową wykonawców robót budowlanych.

Mając powyższe na uwadze, NIK po raz kolejny wskazuje na potrzebę zapewnienia przez Komitet Sterujący oraz pozostałe podmioty zaangażowane w proces finansowania zadań Projektu OPDOW, skrócenia: procesu uzgodnień pomiędzy stronami umowy dotacji, czasu uruchamiania środków finansowych oraz ich przekazywania na rachunki jednostek realizujących Projekt OPDOW.

(akta kontroli: str. 24-53)

W celu zapewnienia finansowania zadania 3B.1, a następnie zadania 3B.1/1 ze środków Unii Europejskiej, zawarto w dniu 17 października 2017 r.⁷⁷ z NFOŚiGW, umowę POIS.02.01.00-00-0025/17-00 „Ochrona przeciwpowodziowa Sandomierza”, na dofinansowanie z programu Oś priorytetowa II Ochrona Środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu. Działanie 2.1 „Adaptacja do zmian klimatu wraz z zabezpieczeniem i zwiększeniem odporności na klęski żywiołowe, w szczególności katastrofy naturalne oraz monitoring środowiska”. W dniu 19 maja 2022 r. Zamawiający wystąpił do NFOŚiGW z wnioskiem o podpisanie aneksu nr 5 wydłużającego okres realizacji Projektu oraz okres kwalifikowalności wydatków. Aneks został podpisany w dniu 22 grudnia 2022 r. W dniu 21 grudnia 2023 r. został

⁷⁴ Średnio po 23 dniach.

⁷⁵ Fr 9/12/2022/B na kwotę 3 261 846,34 PLN – termin płatności upływał w dniu 12 marca 2023 r. RZGW w Krakowie wystąpił o zgodę na refundację płatności ze środków własnych PGW WP w dniu 1 marca 2023 r. Środki finansowe wpłynęły na rachunek w dniu 15 marca 2023 r., a zapłata nastąpiła w dniu 16 marca 2023 r. Fr 0001/03/23/DWL499 na kwotę 1 861 549,85 PLN – termin płatności upływał w dniu 4 kwietnia 2023 r. RZGW w Krakowie wystąpił o zgodę na refundację płatności ze środków własnych PGW WP w dniu 28 marca 2023 r. Środki finansowe wpłynęły na rachunek w dniu 5 kwietnia 2023 r. Zapłata nastąpiła 5 kwietnia 2023 r.

⁷⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, ze zm.

⁷⁷ Pierwotnie umowę zawarł Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach. Z dniem 2 stycznia 2018 r. RZGW w Krakowie wstąpił w prawa i obowiązki z niej wynikające na podstawie art. 534 ust. 1 pkt 3 Prawa wodnego.

zawarty aneks nr 6 do Umowy o dofinansowanie z NFOŚiGW. Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. trwał proces rozliczania zadania.

(akta kontroli: str. 19-53)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Zamówienia publiczne

Opis stanu
faktycznego

W 2023 r. RZGW w Krakowie, w wyniku rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, podlegającego ocenie „ex post”, zawarł kontrakt na realizację zadania 3A.2/3.1. Postępowanie to przeprowadzone zostało w trybie National Competitive Bidding⁷⁸, jako zamówienie w trybie podstawowym bez negocjacji, na co RZGW w Krakowie otrzymał zgodę Banku Światowego.

W dniu 18 grudnia 2023 r., w wyniku rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zawarto umowę na realizację zadania 3A.2/3.1 za kwotę 15 310 388,69 PLN brutto. Czas realizacji tej umowy określono na 420 dni od daty przekazania terenu budowy. Do wyboru wykonawcy zastosowano procedury Banku Światowego dla NCB, oparte na przepisach ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁷⁹, dla trybu przetargu nieograniczonego.

Postępowanie to wszczęto w dniu 27 kwietnia 2023 r. i zostało ono uwzględnione w obowiązującym w tym okresie PP. W dniu 8 sierpnia 2023 r. nastąpiło otwarcie 10 ofert, które wpłynęły w wymaganym terminie. Komisja przetargowa, po dokonanej analizie złożonych dokumentów, wydała rekomendację zawarcia umowy z oferentem, który złożył najkorzystniejszą ofertę według kryteriów określonych w Specyfikacji Warunków Zamówienia. W dniu 24 listopada 2023 r. do wszystkich oferentów uczestniczących w postępowaniu, wystosowano zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty drogą elektroniczną oraz zamieszczono stosowne informacje w tym zakresie na stronie internetowej RZGW w Krakowie (przy pozostałych dokumentach z tego postępowania).

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało przekazane do Biuletynu Zamówień Publicznych w ciągu 30 dni od dnia zakończenia postępowania i opublikowane w dniu 20 grudnia 2023 r.

Kontrola ww. postępowania nie wykazała naruszeń procedur Banku Światowego, w szczególności wytycznych realizacji zamówień pn. „Zamówienia towarów, robót i usług niekonsultingowych realizowane przez pożyczkobiorców Banku Światowego w ramach pożyczek MBOiR oraz kredytów i grantów MSR” ze stycznia 2011 r., ze zmianami wprowadzonymi w lipcu 2014 r.

(akta kontroli: str. 2-53)

Według PP z dnia 19 lutego 2024 r.⁸⁰, w badanym okresie przesunięto zakończenie realizacji zadania 5.2 o 24 miesiące (z czerwca 2022 r. na czerwiec 2025 r.).

Przyczyną tego stanu było zawarcie kontraktu 3.A2/3.1 z terminem zakończenia na marzec 2025 r. W związku z powyższym zaistniała konieczność wydłużenia czasu na realizację zadania 5.2.

(akta kontroli: str. 19-53, 56-109)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁷⁸ Krajowy przetarg nieograniczony – procedura Banku Światowego, dalej: NCB.

⁷⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm.

⁸⁰ Od poprzedniej kontroli NIK w 2023 r.

1.4. Kontrola zarządcza w ramach Projektu OPDOW oraz zagrożenia, ryzyka i problemy związane z jego realizacją

Opis stanu faktycznego

W PGW WP obowiązywał system kontroli zarządczej wprowadzony zarządzeniem nr 38/2019 Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 14 sierpnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Procedury „System kontroli zarządczej w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie”. Podejmowane w RZGW w Krakowie działania mające na celu zapewnienie prawidłowej realizacji celów Projektu OPDOW, realizowane były m.in. na podstawie ww. procedury. Ponadto identyfikacja, ocena i monitorowanie ryzyka w ramach Projektu OPDOW odbywały się m.in. poprzez: Mapę Drogową Projektu OPDOW, System Monitoringu Kontraktów i Tabele ryzyk. W wyniku przeprowadzonego w 2023 r. audytu przez BKP nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2023 r. w celu wzmocnienia kontroli zarządczej kontynuowano wprowadzone w 2021 r. cykliczne Rady Projektu, w których uczestniczyła dyrekcja RZGW w Krakowie, przedstawiciele BKP i inżyniera kontraktu. Na spotkaniach omawiane były największe zagrożenia dla kontraktów realizowanych w ramach Projektu OPDOW.

(akta kontroli: str. 2-23)

W związku z realizacją Projektu OPDOW, RZGW w Krakowie zidentyfikował m.in. następujące zagrożenia i ryzyka:

- zadanie 3A.2/3.1 – wzrost wartości kontraktu o kwotę 4 900 000,00 PLN⁸¹ na skutek ujawnienia w trakcie realizacji robót, niemożliwych do zidentyfikowania na etapie projektowym, elementów infrastruktury kolidującej z inwestycją oraz nieaktywnego osuwiska, a tym samym wydłużenie terminu zakończenia realizacji zawartego kontraktu. Wobec powyższego istnieje ryzyko, że realizacja zadania 3A.2/3.1, przekroczy ramy czasowe Projektu OPDOW, tj. 30 czerwca 2024 r.;
- zadanie 3D.2/2 – ryzyko wydłużenia realizacji kontraktu i związanego z tym wzrostu wynagrodzeń wykonawcy z uwagi na ujawnienie w trakcie realizacji zadania niemożliwych do zidentyfikowania na etapie przygotowania oferty błędów, wad i nieścisłości w dokumentacji projektowej;
- zadanie 3B.1 – ryzyko nieodzyskania kwoty 2 391 589,99 PLN przekazanej ze środków własnych PGW WP do NFOŚiGW na pokrycie zwrotu wypłaconej wykonawcy zadania 3B.1 zaliczki do końca realizacji Projektu OPDOW;
- ryzyko przekroczenia wartości kontraktu 3B.1/1 w związku z dużą ilością robót dodatkowych oraz roszczeń wykonawcy.

(akta kontroli: str. 2-23)

Dyrektor RZGW w Krakowie oceniła współpracę z KWT jako dobrą. Na bieżąco podejmowano działania na płaszczyźnie usprawnienia współpracy oraz monitoringu projektowanych zadań. Sytuacje konfliktowe oraz pojawiające się problemy rozwiązywano poprzez mobilizację KWT do wdrażania środków naprawczych.

(akta kontroli: str. 2-23)

OCENA CZĄSTKOWA

W badanym okresie, RZGW w Krakowie właściwie realizował zadania związane z bieżącym zabezpieczeniem finansowania wydatków na Projekt OPDOW, polegające na zapotrzebowaniu środków finansowych w sposób pozwalający na terminowe regulowanie zobowiązań. Poddane kontroli zamówienie publiczne zostało przeprowadzone zgodnie z procedurami Banku Światowego.

⁸¹ Według szacunków RZGW w Krakowie.

OBSZAR

2. Prawdliwość wydatkowania środków Projektu OPDOW, weryfikacji dokumentów potwierdzających operacje finansowe oraz ujęcia ich w ewidencji księgowej

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęto wydatki na łączną kwotę 88 983 336,70 PLN⁸², tj. 62,0% wydatków poniesionych przez RZGW w Krakowie na realizację Projektu OPDOW w 2023 r. Wydatki te udokumentowano 40 dowodami księgowymi, z czego:

- na podstawie 33 dowodów księgowych na łączną kwotę 83 433 115,36 PLN, poniesione zostały wydatki na realizację zadań komponentu 3 (65,20% wszystkich wydatków poniesionych w 2023 r. w ramach tego komponentu),
- na podstawie jednego dowodu księgowego na łączną kwotę 844 253,73 PLN, poniesione zostały wydatki na realizację zadań komponentu 4 (100,0% wszystkich wydatków poniesionych w 2023 r. w ramach tego komponentu),
- na podstawie sześciu dowodów księgowych na łączną kwotę 4 705 967,61 PLN, poniesione zostały wydatki na realizację zadań komponentu 5 (31,80% wszystkich wydatków poniesionych w 2023 r. w ramach tego komponentu).

Przeanalizowane wydatki nie budziły zastrzeżeń w zakresie ich zgodności z celami realizacji Projektu OPDOW oraz warunkami umowy zawartej z Bankiem Światowym⁸³, jak również umowy dotacji. Dokumenty księgowe potwierdzające poniesienie kontrolowanych wydatków były kompletne oraz zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez upoważnione osoby i zatwierdzone do wypłaty przez Dyrektora RZGW w Krakowie. Płatności kontrolowanych wydatków dokonano terminowo. Wykazane w dokumentach źródłowych wielkości zostały prawidłowo i rzetelnie ujęte w księgach rachunkowych RZGW w Krakowie.

Kontrolowane wydatki zostały poniesione zgodnie z zawartymi kontraktami na realizację zadań Projektu OPDOW oraz odpowiednio udokumentowane (m.in. raporty miesięczne i finansowe KWT wraz z załącznikami, protokoły odbioru częściowego wykonanych robót, Protokoły/Porozumienia uzgodnienia wartości odszkodowania). Poddane badaniom wydatki ujęte zostały w programie ewidencji danych (MIS) jako wydatki Projektu OPDOW oraz w zestawieniu tabelarycznym wydatków w sprawozdaniach finansowych (miesięcznych i kwartalnych). Dane ujęte w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej przez RZGW w Krakowie.

W badanym okresie RZGW w Krakowie przekazywał sprawozdania do BKP w terminach i formie określonej w rozdziale 8.4 i 9.2.2 Podręcznika Operacyjnego Projektu.

(akta kontroli: str. 19-23)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W badanym przez NIK okresie, RZGW w Krakowie zgodnie z celami Projektu OPDOW wydatkował środki na jego realizację. Poddane kontroli wydatki zostały

⁸² Wydatki w łącznej kwocie 124 488 942,35 PLN wybrane zostały do badania losowo przy wykorzystaniu metody statystycznej MUS (ang: Monetary Unit Sampling) – próbkowanie według jednostek pieniężnych. Natomiast doбором celowym objęto wydatki w kwocie 4 619 195,37 PLN.

⁸³ Umowa Pożyczki nr 8524PL zawarta w dniu 10 września 2015 r. pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Bankiem Światowym, na częściowe sfinansowanie zadań Projektu OPDOW.

prawidłowo rozliczone oraz właściwie ujęte w ewidencji księgowej kontrolowanej jednostki, jak również w sprawozdaniach przekazywanych do BKP.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Wrocław, 22 maja 2024 r.

Kontroler
Magdalena Barzęc
Główny Specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

.....
podpis

.....
podpis